

İnsan ya taltif görecek, ya tokat yiyecek!

Yunus Bey: “Câmiü’s-Sağîr 3. Cildde geçen 2256 no’lu “Allah helâl kazanan, tutumlulukla harcayan, fazlasını da fakirlik ve ihtiyaç günü olan Kıyamet için önden gönderene merhamet etsin.” Mealindeki hadisi açıklar mısınız? Önden göndermek ne demektir?”

ÖNDEN GÖNDERMEK

Bu hadis-i şerifte bir Peygamber (asm) duâsı vardır. Buna ulaşmanın yolu ise, helâlinden kazanmak, tutumlu ve helâl yerlere harcamak ve hayır yollarında sarfetmektir.

Âhiret hesabına harcama yapmak Kur’ân’ın dilinde “önden göndermek” tabiriyle ifade edilmiştir.¹ Bilindiği gibi, amellerimiz bizden önce âhirete ulaşmaktadır ve Bedüzzaman Hazretleri’nin ifadesiyle insan kıyamette cismiyle, ismiyle, resmiyle halk edilecektir.² Ebediyet yolcusu olan insan saadet-i ebediyeye ve şekavet-i daimeye namzettir. Küçük büyük, az çok, her amelinden muhasebe görecektir; ya taltif veya tokat yiyecektir.³

ÖNCE İHSANLAR VERİLİYOR

Bu hadisin açıklaması olarak, bir uzunca hadis-i şerifi dikkatli nazarlarınıza sunalım:

“Geçmiş kavimlerden birinde, Allah insanları imtihan etmek için onlara bir melek gönderdi. Melek alaca hastalığı olan bir adama geldi. Dedi ki: “Bir dileğin var mı?” Adam: “Bu hastalığımdan kurtulmak isterim.” dedi.

Melek adamın vücudunu sıvazladı ve adam şifa buldu. Sonra melek:

“Nasıl bir mal dilersin?” dedi. Adam: “Deve isterim.” dedi. Adama on aylık dişi bir deve verildi. Melek bereketle duâ etti.

Sonra melek, başı kel bir kişiye geldi ve: “Bir dileğin var mı?” dedi. Adam:

“Bu kellikten kurtulmak isterim.” dedi.

Melek onun başını sıvazladı. Adama güzel bir saç verildi. Sonra melek:

“Nasıl bir mal istersin?” dedi. Adam: “Sığır isterim.” dedi. Adama gebe bir sığır verildi. Melek bereketle duâ etti. Ardından melek, kör bir adama geldi ve: “Bir dileğin var mı?” dedi. Adam: “Körlüğümden kurtulmak istiyorum.” dedi. Melek onun gözünü sıvazladı ve Allah ona gözünü iade buyurdu. Sonra melek: “Nasıl bir mal istersin?” dedi. Adam: “Koyun isterim.” dedi. Kendisine kuzulu bir koyun verildi. Melek onun için de bereketle duâ etti.

ARDINDAN İMTİHAN BAŞLIYOR

Bir müddet sonra deve, sığır ve koyun yavruladı, bereketlendi, çoğaldı ve ovalara sığmaz oldu. Melek, bu defa fakir bir adam kılığında geldi. Deve sahibine:

“Ben çok fakirim. Yolda kaldım. Yol azığım bitti. Evime ulaşmak için Allah’tan başka yardımcım da yok. Allah hakkı için bir deve versen de, binip evime dönsem!” dedi.

Adam: “İyi de baba; her gelene bir deve vermek de olmaz ki!” dedi. Melek tekrar:

“Ben seni tanıyacak gibiyim. Sen, şu halkın iğrendiği alaca hastalıklı adam değil misin? Sen bir fakir idin de, bu malı sana Allah vermiş değil miydi?” dedi. Adam: “Bana bu mal atalarımın miras kaldı!” dedi. Melek de: “Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline çevirsin.” dedi.

Sonra melek kel adama geldi. Fakir olduğunu ve bir sığıra ihtiyaç duyduğunu söyledi. Bu adam da aynı şeyleri söyledi ve reddetti. Melek de:

“Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline çevirsin.” dedi.

DİLEDİĞİN KADAR AL!

Melek daha sonra kör adamın yanına geldi. Fakir olduğunu, yolda kaldığını, memleketine ulaşmak için bir koyuna ihtiyacı olduğunu söyledi.

Koyun sahibi ise:

“Ben bir kör adam idim. Bir gün Allah bana gözlerimi geri verdi. Fakir idim. Allah beni zengin kıldı. İşte koyunlar şu ovada! Dilediğin kadar al, git! Dilediğin kadarını bana bırak!” dedi. Melek:

“Malın senin olsun! Allah imtihan etti. Senden razı oldu; fakat iki arkadaşına gazap etti.” dedi.4

Demek Allah bizi hastalıkta, afiyette, iyi günde, kötü günde, fakirlikte, zenginlikte imtihan etmektedir. Karşımıza çıkan her ihtiyaç sahibi, melek olmayabilir şüphesiz. Fakat Allah katında bir mustaribin “şiddetli ihtiyaç” içindeki duâsının, bir meleğin “istiğna ve zenginlik” içindeki duâsından daha makbul olacağını nazara almalı ve ihtiyaç içinde olana yardımcı olmalıyız. Bunlar, bizim önden gönderdiğimiz hayırlı amellerimizdir.

GÜNÜN DUÂSI

Ey bütün herkese rızık veren! Ey bütün herkesin maliki olan! Ey bütün herkesin sahibi ve velisi olan Allah'ım! Bizi şükürden ayırma! Bizi fikirden ayırma! Bizi zikirden ayırma! Başımızdaki imtihanlarda bizden yardımını esirgeme! Âmin.

Dipnotlar:

1-Yâsîn Sûresi, 36/12; Fecr Sûresi, 89/24.

2- Lem'alar: 119.

3- Lem'alar: 142.

4- Müslim, Zühd, 10.